

Úvod

Část 1: Evropský soudní dvůr	9
1. Právomoci a řízení před Evropským soudním dvorem a Soudem prvního stupně	22
1.1. Přehled jednotlivých druhů řízení:	22
1.2. Dozorčí žaloba (žaloba pro porušení Smlouvy)	24
1.2.1. Dozorčí žaloba jako součást kontrolně-sankčního mechanismu evropského práva	24
1.2.2. Dozorčí žaloba Evropské komise proti členskému státu (čl. 226 SES) - kombinace politického vyjednávání a soudního sporu aneb „Evropská komise v roli dobrého i zlého policisty“	28
<i>Administrativní fáze</i>	28
<i>Soudní fáze</i>	31
1.2.3. Dozorčí žaloba podaná členským státem (čl. 227 SES) - výjimečné řešení aneb „přímí a nepřímí žalobníci“	33
1.2.4. Žaloba pro nerespektování rozsudku ESD (čl. 228 SES)	34
1.2.5. Skutečnosti postižitelné dozorčí žalobou	36
1.2.6. Vyvíjející skutečnosti	39
1.2.7. Česká republika a dozorčí žaloba	42
1.3. Žaloba na neplatnost	42
1.3.1. Normy podléhající přezkumu podle žaloby na neplatnost	45
1.3.2. Subjekty oprávněné podat žalobu na neplatnost	46
<i>Postavení a vymezení nepriviligovaných žalobců/subjektů</i>	47
<i>Vymezení právních norem napadnutelných dle čl. 230 odst. 4 SES</i>	49
<i>Vymezení pojmu „přímý a osobní (individuální) dopad“</i>	50
1.3.3. Zvláštní oblasti regulace	54
<i>Zvláštní kategorie nepriviligovaných navrhovatelů</i>	55

1.3.4.	Procesní způsobilost neprivilegovaných účastníků - kritika a trendy	58
1.3.5.	Důvody pro prohlášení normy za neplatnou	61
1.3.6.	Právní důsledky neplatnosti	63
1.3.7.	Žaloba na neplatnost a Česká republika	63
1.4.	Předběžná otázka podle čl. 234 SES	63
1.4.1.	Koncepce předběžné otázky	63
	<i>Zvláštní podoby předběžné otázky</i>	66
1.4.2.	Instituce oprávněné položit předběžnou otázku (soud či tribunál dle čl. 234 SES)	69
	<i>Soudy či tribunály s povinností položit předběžnou otázku</i>	70
	<i>Platnost komunitárního práva</i>	71
	<i>Nejvyšší a ústavní soudy členských států</i>	72
1.4.3.	Přístup ESD k pokládaným předběžným otázkám	74
	<i>Doktríny „acte clair“ a „acte éclairé“</i>	75
	<i>Změny procesních pravidel</i>	76
	<i>Pokyny pro soudy členských států</i>	76
	<i>Jiné možnosti regulace počtu předběžných otázek</i>	77
1.4.4.	Zakotvení předběžné otázky v procesním právu členských zemí - Procesní autonomie členských států	77
1.4.5.	Důsledky nerespektování povinnosti položít předběžnou otázku	79
	<i>Vnitrostátní ústavní soudnictví</i>	80
	<i>Dozorčí žaloba Evropské komise proti členskému státu</i>	80
	<i>Náhrada škody</i>	82
1.4.6.	Předběžná otázka a Česká republika	83
1.5.	Odpovědnost členského státu a ES/EU za porušení evropského práva	84
1.5.1.	Vývoj úpravy	84
1.5.2.	Odpovědnost členských států	86

1.5.3.	Odpovědnost ES	90
1.5.4.	Kombinace odpovědnosti ES a členského státu	91
1.6.	Další druhy řízení před ESD	92
1.6.1.	Žaloba na nečinnost orgánů ES	92
1.6.2.	Zaměstnanecské spory v institucích EU	93
1.6.3.	ESD jako rozhodčí soud	94
1.6.4.	Posudky ESD na mezinárodní smlouvy	94
Část 2: Členské státy, evropské právo a judikatura ESD		97
2.1.	Reakce na judikaturu ESD	97
2.1.1.	Reakce členských států	97
2.1.2.	Reakce vnitrostátních soudů	100
2.1.3.	Reakce institucí EU	106
2.1.4.	Zpětná reakce ESD	106
Kapitola 2.2. Spolková republika Německo		107
2.2.1.	Dualismus ve vztahu k mezinárodnímu právu	108
2.2.2.	Evropská integrace a německý ústavní pořádek: Základní zákon a „Europa-Artikel“	109
2.2.3.	Pozice Ústavního soudu	112
	<i>Struktura a pravomoci Ústavního soudu</i>	<i>112</i>
	<i>Aktivita Ústavního soudu před rokem 1974</i>	<i>113</i>
	<i>Sága Solange (1974 - 86)</i>	<i>114</i>
	<i>Maastrichtský rozsudek (Maastricht-Urteil) až současnost</i>	<i>119</i>
2.2.4.	Nejnovější vývoj - přes banány k evropské ústavní smlouvě	126
2.3.	Francouzská republika	132
2.3.1.	Úprava evropské integrace ve Francouzské ústavě <i>Ústava V. republiky po roce 1992 a „evropský“ článek</i>	132 134
2.3.2.	Pozice obecných francouzských soudů	135
2.3.3.	Ústavní rada (Conseil Constitutionnel)	140

	<i>Struktura a pravomoci Ústavní rady</i>	140
	<i>Rozhodování Ústavní rady ante 1992</i>	141
	<i>Maastrichtské rozhodnutí Ústavní rady</i>	143
	<i>Amsterdamský rozsudek</i>	143
2.3.4.	Nejnovější vývoj: Ústavní rada a Smlouva o Ústavě pro Evropu	148
2.4.	Italská republika	149
2.4.1.	Ústavní zakotvení	149
2.4.2.	Italské soudy	149
2.4.3.	Délka řízení před italskými soudy	152
2.5.	Španělské království	153
2.6.	Irská republika	155
2.6.1.	Praktické konflikty mezi principy evropské integrace a irskými ústavními zásadami	156
2.6.2.	Soudní intervence do ratifikace zakládajících smluv ES/EU a jejich novelizací	158
2.6.3.	Případová studie: Ratifikace Smlouvy z Nice	160
2.7.	Exkurz: Česká republika	167
	Literatura	169